

For farlig forskning?

Spanskesyken tok livet av flere titalls millioner mennesker verden over i løpet av noen måneder i 1918. Hva som gjorde dette influensaviruset så mye farligere enn andre, har vært et mysterium – inntil nå. Men i begynnelsen av oktober publiserte *Science* og *Nature* artikler som avslørte både virusets genom og viste at det var mulig å gjenopplive viruset i laboratoriet. «Et gjennombrudd som gir oss avgjørende innsikt, slik at nye pandemier kan forebygges og behandles,» mente mange forskere. «Uansvarlig å utføre slik forskning. Hvis kunnskapen misbrukes, har vi et svært effektivt biologisk våpen,» mente andre. Det illustrerer et viktig forskningsetisk dilemma: Skal vi la være å skaffe oss viktig kunnskap hvis kunnskapen kan misbrukes? Og er det mulig?

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske lægeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo

Redaktør
Charlotte Haug

Medisinske redaktører
Preben Aavitsland
Jens Bjørheim
Michael Bretthauer
Jan C. Frich
Petter Jensen Gjersvik
Erlend Hem
Geir Jacobsen
Jahn M. Nesland
Elisabeth Swensen
Torgeir Bruun Wyller

Redaksjonskomité
Steinar Solberg (leder)
Per Brodal
Guri Rørtveit
Baard-Christian Schem
Ellen Schlichting
Ragnhild Øydna Støen
Geirmund Unsgård
Terje Vigen

Faste medarbeidere
Olav Spigset
Kari Tveito
Marit Tveito
Ragnhild Ørstavik

Tidsskriftet på Internett
www.legeforeningen.no

Lever manus på Internett
www.manusnett.no

Sentralbord 23 10 90 00
Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
tidsskriftet@legeforeningen.no

Redaksjonssjef
Anne Ringnes

Produksjonsansvarlig
Marianne Loraas

Manuskriptredaktører
Marit Fjellhaug
Åslaug Flo
Raida Ødegaard

Bilredaktør
Anne Gitte Hertzberg

Redaksjonssekretærer
Magne Hagberg
Jorunn B. Kvarme
Gunn Marit Seberg

Nettredaksjonen
Hans Petter Fosseng
Eline Feiring
Gro Rabben
nettredaksjonen@legeforeningen.no

Markedsavdelingen
Markedssjef
Maud P. Kaino
Telefon 23 10 90 95
maud.kaino@legeforeningen.no

Markedssekretær
Berit Seljebotn
Telefon 23 10 90 91

Stillings-, kurs-, møte- og spesialistannonser
Markedssekretær
Anne-Britt Dahl
Telefon 23 10 90 94
Telefaks 23 10 90 90
marked@legeforeningen.no

Foto Marianne Loraas

Diagnosetilpassede skruer

I artikkelen *Behandling av epiphysiolysis capitis femoris med spesialkonstruert collumskruer* på s. 2788 beskrives utviklingen av en ny skruer og betydningen av denne nye konstruksjonen for pasientene. Denne enkle skruen er utviklet etter et samarbeid mellom ortopeder ved et mindre sykehus og utstyrsleverandør. Den brukes nå ved mange norske sykehus.

Utgangspunktet er en skruer som brukes mye ved fiksasjon av lårhalsbrudd. Tidligere ble det ofte brukt nagler, men dette brukes ikke lenger. Gjengene på den opprinnelige skruen skal ha tak i caputfragmentet, og «halsen» på skruen er glatt for å tillate en viss kompresjon over bruddet.

Den nye avbildede skruen er spesiallaget for epifysiolyse. Den har kortere gjengedel, og gjengene er skarpe også når den skrues ut. Man ønsker i dag å unngå fiksasjon over fysen, slik at lengdevekst fortsatt kan skje i collum femoris. Dette medfører også at man må sette inn en noe «for lang» skruer som ikke dras inn gjennom femurs cortex ved vekst i collum. Den utstikkende delen av skruen kan gi smerter. Hos ungdommer vil det ofte være behov for å fjerne skruen ved avsluttet lengdevekst. Problemet med den opprinnelige skruen var dels at gjengedelen var for lang, men også at det etter noen år kunne være vanskelig å skru skruen ut gjennom cortex i lårbeinet. Man ønsket derfor en skruer med skarpe gjenger også når den skulle fjernes.

Anders Walløe
anders.walloe@ulleva.no
Ortopedisk senter
Ullevål universitetssykehus